

A főszerepben: Marconi

„Ha meg akarnám nevezni ezt az emlékéképrázatot, így mondanám: tánc.”

(Brian Friel)

A színpad felé vezető kavicsos úton egy férfi közeledik, arcát megvilágítják a fények. Ő Michael, aki 1936 nyarára emlékezik, arra az augusztusra, amikor családjá utoljára együtt volt. Őt nő és a kis Michael. Nem egy klasszikus család. Michael monológja Huszta Dániel túldramatizált előadásában azt szeretné sejtetni a nézővel, hogy a történet vége rendkívül megrázó lesz.

A színpad két egyenlő részre oszlik, a külső és a belső teret érzékeltetve, holott az események nagy része bent, a család otthonában játszódik. A belső tér, avagy a Mundy család otthona egészen egyszerű, falusi: asztal, székek, kredenc, a kredencen rádió, egy nagy tükör, hintaszék... A színpad másik fele viszont a külvilág, mesés, idilli, zöld pázsit, a pázsiton egy farönk, fordítottan lógó pad. Olyan érzésünk támad, mintha ez a külvilág, amelytől a Mundy család el van zárva, valami egészen csodálatos lenne, valami álombeli, képzeletbeli, megfoghatatlan.

A zene, a tánc, az ének az, ami folyamatosan jelen van az öt nő életében, és nagymértékben meghatározza azt. A család által Marconinak nevezett rádió és a belőle áradó ír dallamok hol feldühítik, hol pedig boldogítja teszik az öt nőt. Nem túl tartalmas - inkább vágyakban, mint eseményekben gazdag - napjaikban a tánc és a régi táncokra való emlékezés különös helyet kap. Marconi olyannyira jelen van az életükben, hogy szinte a színészek közé emelkedik, mondhatni főszerepet kap a darabban.

Sajnos, csak két igazán meggyőző alakítást láthattunk, az egyik Banka Líviáé Kate szerepében. Kate, a legidősebb nővér az egyetlen, aki teljesen más, mint a dráma többi szereplője. Ő az a mélyen hívő katolikus, aki az

élet apró örömeit képes elutasítani, s mindezeket pogánynak mondani. És Banka Livia hitelesen varázsolja elénk ezt a hihetetlen mértékű vallásos-
ságot. A másik Giricz Attilaé, aki az ugandai leprások közt eltöltött huszon-
öt év után családjához ismét hazatérő Jack atyát alakítja. Jack atya emlé-
kezet-kiesésben szenved, s bár valamikor szentmisét tartott, mára már a
szertartás szót is elfelejtette. Érdekes megfigyelni a Kate és Jack atya köz-
ti óriási ellentétet. Kate, aki a végsőkig bízik abban, hogy Jack atya felépül
majd, és ismét misézik a faluban, és Jack, akire az ugandai leprások és val-
lásuk olyan nagy hatással volt, hogy élete végéig visszavágyódik hozzájuk.
Pogány rítusokról, állatáldozatokról, tűz körüli táncokról mesél nap mint
nap. Giricz Attila kitűnően alakítja a maláriás, memóriazavarban szenvedő
Jacket. A legmeglepőbb az a jelenet, amikor pucéran sétál be a színpad-
ra, pedig enélkül is elég meggyőző lenne Jack tébolyultsága.

Csak az előadás záró részére mondhatjuk azt, hogy szemrebbenés nél-
kül figyeltük, hogy megrázó volt, és teljes mértékben együttérettünk az öt
nővel. A felhőtlen családi harmónia felbomlott. Michael utolsó monológ-
jából megtudjuk, hogy az ipari forradalom elérte a falucskát, Agnes és
Rose (Ferenc Ágota és Figura Terézia) házilag készített holmijai már nem
kelnek el, elhagyják otthonukat, és hamarosan meg is halnak. Jack atya is
eltávozik az élők sorából. Nélkülük a ház üresebbé vált. Már semmi sem
olyan mint régen, a jókedv és a vidámság eltűnt az életükből. Michael mo-
nológja után már csak a Marconi zenéjét halljuk... Bár kétségkívül túlját-
szott Huszta Dániel monológja, mégis felébred bennünk a részvét a kis csa-
lád iránt. De talán ezt az élményt is Marconitól kaptuk, és a szép szöveg-
től, nem annyira a színészi alakítások csalták szemünkbe a könnyeket. Ha
ez egyáltalán megtörtént.

BRIAN FRIEL: POGÁNYTÁNC
ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ

Ford.: UPOR László

Rendező: LÁSZLÓ Sándor

Színészek: HUSZTA Dániel, BANKA Livia, FA-
RAGÓ Edit, FERENC Ágota, FIGURA Teré-
zia, ELOR Emina, KOVÁCS NEMES Andor,
GIRICZ Attila

Díszlet- és jelmeztervező: CSÍK György m. v.

Koreográfus: LAVRO-GYENES Ildikó m. v.

